

หลักสูตรการcraftตะกร้าหวายประดิษฐ์ จำนวน 6 ชั่วโมง
หลักสูตรที่สอดคล้องกับอาชีพทั่วไป
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 กำหนดให้การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม การดำเนินงาน โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดชีวิต, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) หมายความว่า 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต, นโยบายรัฐบาล ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในการยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการส่งเสริมผู้สูงอายุให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ และ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) ประเด็นที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โครงการพัฒนาอาชีพชุมชนเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-based Development) และใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career-Based Education) เพื่อจัดกิจกรรมฝึกอาชีพระยะสั้นให้แก่ประชาชนระดับฐานราก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะ Up-skill, Re-skill และ New-skill ใน 5 กลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิต ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

งานจักสานถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาในสังคมไทย แต่ในปัจจุบันวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ หรือ หวายจริง เริ่มหาได้ยาก มีต้นทุนสูงขึ้น และมีข้อจำกัดด้านความทนทานต่อความชื้นและแมลง ด้วยเหตุนี้ "หวาย ประดิษฐ์" (Synthetic Rattan) หรือหวายเทียม จึงถูกนำมาใช้เป็นวัสดุทางเลือกใหม่ที่มีความคงทน ไม่เป็นเชื้อรา ทำความสะอาดง่าย มีสีสันทากหลาย แต่ยังคงความปราณีตสวยงาม สามารถตอบโจทย์ตลาดผู้บริโภคใหม่ที่นิยมงาน สไตล์มินิมอล (Minimalist) งานสไตล์มูจิ (Muji) รวมถึงกลุ่มธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และตลาดของขวัญของฝาก

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล โดย ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลโพทะเล จึงได้จัดทำ "หลักสูตร การcraftตะกร้าหวายประดิษฐ์" ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์/พาณิชยกรรม เพื่อเป็นหลักสูตร พัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้นในการสร้างทักษะใหม่ (New-skill) และพัฒนาทักษะเดิม (Up-skill) ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ให้มีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่วัสดุอุปกรณ์ เทคนิคการสาน การขึ้นรูป จนถึงการเก็บขอบชิ้นงานอย่างประณีต ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ฝึกสมาธิ และสามารถนำไปต่อยอดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย สร้าง รายได้เสริมหรืออาชีพหลัก นำไปสู่การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาปฏิบัติกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ การศึกษาดูงาน การแนะนำช่องทางการจัดจำหน่าย

3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการนำศักยภาพ ๕ ด้านมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ, ด้านภูมิอากาศ, ด้านภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง, ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์ ในการนำมาสร้างสรรค์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานหวายประดิษฐ์ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดี และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการประกอบอาชีพ

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป จำนวน 6 คน

1. กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอาชีพ ต้องการมีอาชีพ และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเรียนรู้อาชีพใหม่ (New Skill)
2. กลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพอยู่แล้ว และต้องการพัฒนา ท่อยอดอาชีพที่มีอยู่ (up skill & skill)

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง
 - ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง
 - ภาคปฏิบัติ 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพ การคราฟต์ ตะกร้าหวาย ประดิษฐ์	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ คุณสมบัติของหวาย ประดิษฐ์และการดูแลรักษา 2. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ ช่องทางการประกอบ อาชีพและการตั้งราคาขาย ได้	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหวาย ประดิษฐ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์งาน สาน - การลงทุน/ผลกำไร/คู่แข่ง - วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ - การตลาด - กระบวนการผลิต - การขนส่ง - แหล่งวัตถุดิบ - การผลิตชิ้นงานรูปลักษณะต่าง ๆ - ผลกระทบต่อชุมชนและ สิ่งแวดล้อม - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ 2. การวิเคราะห์ตลาด เทรนด์สินค้า มินิมอล/มุจิ และการคิดคำนวณ ต้นทุน-ราคาขาย 3. แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาการ คราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์	การบรรยาย 1. วิทยาการ บรรยายและ นำเสนอตัวอย่าง เส้นหวายประดิษฐ์ ชนิดต่างๆ เครื่องมือที่ใช้ และ ชิ้นงานตัวอย่าง 2. การวิเคราะห์ ตลาด เทรนด์สินค้า มินิมอล/มุจิ และ การคิดคำนวณ ต้นทุน-ราคาขาย	20 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			4. การตัดสินใจเลือกรูปแบบวิธีการประกอบอาชีพการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ได้ตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถดำเนินการจัดทำการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ได้ทุกขั้นตอน			
2.	ทักษะการประกอบอาชีพการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมวัสดุและอุปกรณ์งานสานได้ถูกต้อง 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการขึ้นรูปฐานตะกร้า ทรงกลม/ทรงมน ได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสานลายตะกร้าและต่อเส้นหวายได้อย่างประณีต	ขั้นเตรียมการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ 1. การวัด ตัด และเตรียมเส้นหวาย โครงและเส้นสาน 2. เทคนิคการสานขึ้นรูปฐานตะกร้า 3. เทคนิคการสานตัวตะกร้า (ลายขัดพื้นฐาน) และการต่อเส้นหวาย - วิธีการสานตะกร้าลวดลายต่างๆ ลายตาราง ลายสลับ: ลายสลับ 1:1 เป็นการสานหวายสลับกัน 1 เส้นขึ้น 1 เส้นลง สร้างลวดลายตารางเรียบง่าย ลายสลับ 2:2 เป็นการสานหวายสลับกัน 2 เส้นขึ้น 2 เส้นลง สร้างลวดลายตารางที่หนากว่า ลายสลับ 3:3 เป็นการสานหวายสลับกัน 3 เส้นขึ้น 3 เส้นลง สร้างลวดลายตารางที่หนาและแน่น ลายขัด: ลายขัด 1:1 เป็นการสานหวายขัดกัน 1 เส้นขึ้น 1 เส้นลง สร้างลวดลายตารางลายขัดสลับ ลายขัด 2:2 เป็นการสานหวายขัดกัน 2 เส้นขึ้น 2 เส้นลง สร้างลวดลายตารางแบบขัดสลับที่หนากว่า ลายขัด 3:3 เป็นการสานหวายขัดกัน 3 เส้นขึ้น 3 เส้นลง สร้างลวดลายตารางแบบขัดสลับที่หนาและแน่น	การสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง 1. วิทยากรสาธิตขั้นตอนการวัดและตัดเส้นหวาย จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง 2. วิทยากรสาธิตและควบคุมการฝึกปฏิบัติการขึ้นรูปฐาน การสานลายตัวตะกร้า การต่อเส้น และการเก็บขอบตะกร้าอย่างใกล้ชิด 3. ผู้เรียนลงมือทำตะกร้าหวายประดิษฐ์ของตนเองจนสำเร็จ 1 ชิ้นงาน	30 นาที	4 ชั่วโมง 40 นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			4. เทคนิคการพับเก็บขอบปากตะกร้า และการทำหูหิ้ว/ตกแต่งชิ้นงาน - วิธีการพับเก็บขอบปากตะกร้า 4.1 ใช้หวายที่ยึดพันหุตะกร้าและขอบตะกร้าให้เรียบร้อยก่อนที่จะทำการขึ้นลาย ในการพันนั้นควรพันซ้ำกัน 2 รอบ เพื่อความคงทน และความละเอียด สวยงาม 4.2 ก่อนทำการขึ้นลายให้เน้นหลักตะกร้าว่ามีกี่หลัก แล้วหาจุดกึ่งกลางพร้อมทำเครื่องหมายจุดตรงกลางตะกร้าไว้ 4.3 ทำการขึ้นลายโดยดูจากแบบที่เตรียมไว้ เริ่มต้นจากจุดหลักกลางของตะกร้า 4.4 เก็บรายละเอียดเพิ่มเติม แล้วนำไปฉีดสเปรย์เคลือบเงา ถือว่าเป็นอันเสร็จ			
3.	การประเมินผลและการดูแลรักษาชิ้นงานและการบริหารจัดการอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนประเมินคุณภาพชิ้นงานของตนเองและผู้อื่นได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้วิธีการดูแลรักษาและการบรรจุภัณฑ์เบื้องต้น 3. เพื่อให้ผู้เรียนรู้วิธีการจัดการตลาดในการประกอบอาชีพการจำหน่ายผลิตภัณฑ์	1. การตรวจประเมินความประณีตและความแข็งแรงของผลิตภัณฑ์ 2. วิธีการทำความสะอาด การดูแลรักษา และแนวทางการใส่บรรจุภัณฑ์/ป้ายสินค้า 3. การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ - แนวทางการประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ - การส่งเสริมการขาย	วิทยากรสรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้: 1. ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเอง วิทยากรและเพื่อนร่วมชั้นให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง 2. วิทยากรสรุปเทคนิคการดูแลรักษาชิ้นงาน และให้แนวความคิดการทำแฟ้มเกจิจึงเพื่อเพิ่มมูลค่า 3. อภิปรายร่วมกันช่องทางการตลาดและการตั้งราคาขายสินค้า	10 นาที	20 นาที
รวมทั้งสิ้น					1 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้ เรื่อง "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหน่วยประติมาตรและเทคนิคการสานตะกร้า"
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ชิ้นงานตัวอย่างจริง/ตัวอย่างเส้นหน่วยประติมาตร/เส้นหน่วยประเภทต่างๆ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. แบบประเมินผลการฝึกอบรม พร้อมคำอธิบาย (แบบ พต.10)
3. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีผลการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีแบบรายงานผลการฝึกอบรม ตามเกณฑ์ (แบบ พต.13) โดยมีคะแนนรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีความพึงพอใจระดับ ดี ขึ้นไป

โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2569

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน “หลักสูตรการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์”

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568-2569

การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและความมั่นคงของชีวิต:

- พัฒนาทักษะอาชีพ: ส่งเสริมทักษะ Future Skill และอาชีพที่จำเป็นต่อตลาดงาน

มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนเพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.1 ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.2 ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้านที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

2.1 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความจำเป็น ของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

2.3 ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

2.5 ระบบแนะแนวการเรียนรู้และการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

3.3 การส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด ร่วมจัดและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2569

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill/Reskill/New skill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจากจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัยสามารถสร้างรายได้พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

ภารกิจสำคัญ (Flagship)

2. Career Plus : “เติมเต็มทักษะ สร้างโอกาสอาชีพ” ร่วมมือกับภาคเอกชนออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และความต้องการตลาดแรงงานจริง เช่น ดิจิทัล ช่างเทคนิค อาหาร การดูแลผู้สูงอายุ โดยภาคเอกชนร่วมสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและวิทยากรรวมทั้งฝึกอบรมตามหลักสูตรคุณวุฒิวิชาชีพที่กำหนด

3. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 กำหนดให้การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม การดำเนินงาน โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดชีวิต, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) หมวดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต, นโยบายรัฐบาล ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในการยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการส่งเสริมผู้สูงอายุให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ และ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) ประเด็นที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โครงการพัฒนาอาชีพชุมชนเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-based Development) และใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career-Based Education) เพื่อจัดกิจกรรมฝึกอาชีพระยะสั้นให้แก่ประชาชนระดับฐานราก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะ Up-skill, Re-skill และ New-skill ใน 5 กลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิต ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

งานจักสานถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาในสังคมไทย แต่ในปัจจุบันวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ หรือ หวายจริง เริ่มหาได้ยาก มีต้นทุนสูงขึ้น และมีข้อจำกัดด้านความทนทานต่อความชื้นและแมลง ด้วยเหตุนี้ "หวายประดิษฐ์" (Synthetic Rattan) หรือหวายเทียม จึงถูกนำมาใช้เป็นวัสดุทางเลือกใหม่ที่มีความคงทน ไม่เป็นเชื้อรา ทำความสะอาดง่าย มีสีหลากหลาย แต่ยังคงความปราณีตสวยงาม สามารถตอบโจทย์ตลาดผู้บริโภคใหม่ที่นิยมงาน สไตล์มินิมอล (Minimalist) งานสไตล์มูจิ (Muji) รวมถึงกลุ่มธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และตลาดของขวัญของฝาก

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล โดย ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลโพทะเล จึงได้จัดทำ "หลักสูตร การคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์" ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์/พาณิชยกรรม เพื่อเป็นหลักสูตร พัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้นในการสร้างทักษะใหม่ (New-skill) และพัฒนาทักษะเดิม (Up-skill) ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ให้มีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่วัสดุอุปกรณ์ เทคนิคการสาน การขึ้นรูป จนถึงการเก็บขอบชิ้นงานอย่างประณีต ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผักสมานธิ และสามารถนำไปต่อยอดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย สร้างรายได้เสริมหรืออาชีพหลัก นำไปสู่การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์
- 4.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ หรือ สร้างช่องทางรายได้ใหม่ให้กับตนเอง และ ครอบครัวได้

5. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนผู้สนใจ ในพื้นที่ตำบลโพทะเล จำนวน 6 คน

เชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ ในการประกอบอาชีพที่สนใจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ หรือ สร้างช่องทางรายได้ใหม่ให้กับตนเอง และ ครอบครัวได้

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
Situation analysis (S)						
1. สำรวจความต้องการเรียน	- เพื่อสำรวจประชาชนในชุมชนอยากเรียนอะไร	ประชาชนทั่วไป	6 คน	ตำบลโพทะเล	เดือนกรกฎาคม 2569	
2. วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	- เพื่อศึกษากลุ่มเป้าหมายที่จะฝึกอบรม	ครูศูนย์การเรียนรู้	6 คน	ตำบลโพทะเล	เดือนกรกฎาคม 2569	
Plan (P)						
3.เขียนโครงการและขออนุมัติ	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายในการดำเนินงานตามนโยบาย จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานสกร.	ครูศูนย์การเรียนรู้	1 คน	ตำบลโพทะเล	เดือนกรกฎาคม 2569	
4.จัดทำ/พัฒนาหลักสูตร	เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	ครูศูนย์การเรียนรู้	1 คน	ตำบลโพทะเล	เดือนกรกฎาคม 2569	
5.ขออนุมัติโครงการ/จัดตั้งกลุ่ม	- เพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติดำเนินงานตามแผนของโครงการ	ครูศูนย์การเรียนรู้	1 คน	พื้นที่ตำบลโพทะเล	เดือนกรกฎาคม 2569	
6.ประสานเครือข่าย/วิทยากร	- เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง (โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน)	ผู้รู้ภูมิปัญญา		พื้นที่ตำบลโพทะเล	เดือนกรกฎาคม 2569	
7.จัดหาสื่อ / วัสดุอุปกรณ์ / จัดเตรียมสถานที่	เพื่อเป็นสื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ครูศูนย์การเรียนรู้	6 คน	ตำบลโพทะเล	เดือนสิงหาคม 2569	

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
Do (D)						
8.ดำเนินการตามหลักสูตรการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ จำนวน 6 ชั่วโมง	1. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ 2. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย นำความรู้ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ หรือสร้างช่องทางรายได้ใหม่ให้กับตนเอง และ ครอบครัวได้	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	6 คน	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 ตำบลโพทะเล อำเภोजังหวัดพิจิตร	วันเสาร์ที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2569 เวลา 9.00 น. - 16.00 น.	หลักสูตรฝึกอาชีพ 3- 9 ชั่วโมง รหัสงบประมาณ 2033000500 5000001 แหล่งของเงิน 691150 เป็น - ค่าวัสดุ ฝึกอบรม 4,770 บาท - ค่าวิทยากร 1,800 บาท - ค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง และเครื่องดื่ม 630บาท รวมเป็นเงิน 7,200 บาท
Check (C)						
9. นิเทศติดตาม การ จัดกิจกรรม การเรียนรู้/ และติดตาม การนำความรู้ไปใช้	- เพื่อนิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - เพื่อติดตามการนำความรู้ไปใช้	ครู นิเทศสร. อำเภopotทะเล	1 คน	ตำบลโพทะเล	เดือน สิงหาคม 2569	
10. วัดผลและ ประเมินผล อนุมัติการจบ หลักสูตร	- เพื่อประเมินผล การจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง	ประชาชนทั่วไป	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	ตำบลโพทะเล	เดือน สิงหาคม 2569	
11. สรุป รายงานการ ดำเนินงาน โครงการ	เพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศและ รายงานผลการดำเนินงาน	ครู ศูนย์การเรียนรู้	1 คน	ตำบลโพทะเล	เดือน สิงหาคม 2569	

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
Action (A)						
12. ครูและบุคลากร สกร. ระดับอำเภอ โพทะเล ร่วมกัน ทบทวนและปรับปรุง เพื่อการดำเนิน กิจกรรมครั้งต่อไป	เพื่อทบทวนและปรับปรุง กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไปในเกิดประสิทธิภาพ	ครู ศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	สกร.ระดับ อำเภอ โพทะเล	เดือน สิงหาคม 2569	

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ.2569 แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 แหล่งของเงิน 6911500

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร	1,800 บาท
7.2 ค่าวัสดุฝึกอบรม	4,770 บาท
7.3 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	210 บาท
7.4 ค่าอาหารกลางวัน	420 บาท
รวมทั้งสิ้น	7,200 บาท

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ.2568)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ.2569)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ.2569)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ.2569)
หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ การคราฟต์ตะกร้า หวายประดิษฐ์	-	-	-	7,200

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางณัฐรัตน์ ตาแว่น ครูศูนย์การเรียนรู้

10. เครือข่าย

- 10.1 ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วิทยากร
- 10.2 ผู้นำชุมชน
- 10.3 ประชาชนตำบลโพทะเล

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- 11.1 งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
- 11.2 งานการประกันคุณภาพ
- 11.3 งานนิเทศภายในสถานศึกษา

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ หลักสูตรการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ สามารถนำความรู้ไป ประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่พึ่งพาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

13. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

1. ร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน
2. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน นำความรู้ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ หรือ สร้างช่องทางรายได้ใหม่ให้กับตนเอง และครอบครัว
4. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน มีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเอง และ ครอบครัว โดยใช้ต้นทุนทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่ม

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- ติดตามผู้เข้าร่วมกิจกรรม/บัญชีเวลาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบบ พต.9
- ติดตามผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง/แบบประเมินผลการฝึกอบรม แบบ พต.10
- นิเทศการฝึกอบรม /บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม แบบ พต.11
- ติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม/แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม แบบ พต.20
- ประเมินความพึงพอใจ/แบบประเมินความพึงพอใจ แบบ พต.12

กำหนดการ
โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน “หลักสูตรการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์”
ระหว่างวันเสาร์ ที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2569
ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2569

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.20 น.	บรรยายภาคทฤษฎีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การฝึกอาชีพการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ ความสำคัญ การเตรียมวัสดุ ศึกษาสื่อ ใบงาน แผ่นพับ คำนวนต้นทุนกำไร นำเสนอตัวอย่างเส้นหวายประดิษฐ์ชนิดต่างๆ เครื่องมือที่ใช้ และชิ้นงานตัวอย่าง โดยวิทยากร (นางสาวนงนุช ทองแจ่ม)
09.20 - 12.00 น.	การสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง เรื่อง การคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ ขั้นเตรียมการคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ - วิธีการสานตะกร้าด้ายลวดลายต่างๆ 1. ลายตารางลายสลับ 2. ลายตารางลายขีด โดยวิทยากร (นางสาวนงนุช ทองแจ่ม)
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.30 น.	การสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง เรื่อง การคราฟต์ตะกร้าหวายประดิษฐ์ - วิธีการสานตะกร้าลวดลายต่างๆ (ต่อ) - วิธีการพับเก็บขอบปากตะกร้า โดยวิทยากร (นางสาวนงนุช ทองแจ่ม)
15.30 - 16.00 น.	วิทยากรสรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การประเมินผลและการดูแลรักษาชิ้นงาน และการบริหารจัดการอาชีพ 1. การตรวจประเมินความประณีตและความแข็งแรงของผลิตภัณฑ์ 2. วิธีการทำความสะอาด การดูแลรักษา และแนวทางการใส่บรรจุภัณฑ์/ป้ายสินค้า 3. การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ - แนวทางการประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ - การส่งเสริมการขาย โดยวิทยากร (นางสาวนงนุช ทองแจ่ม)

หมายเหตุ รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม